

СОВЕТ БУРНАШЕВСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
ВЕРХНЕУСЛОНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

Республика Татарстан, с. Татарское Бурнашево,
2023 г.

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЮГАРЫ ОСЛАН
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫң
БУРНАШ АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ

Октябрь, 2023-жыл, Татарское Бурнашево,
2023-жыл

РЕШЕНИЕ

07.03.2023

КАРАР

28-162

с. Татарское Бурнашево

Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының Бурнаш авыл жирлеге территорииясендә төзекләндерү өлкәсендәгэ муниципаль контроль турындагы нигезләмәне раслау хакында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының «Бурнаш авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә,

Татарстан Республикасы
Югары Ослан муниципаль районының
Бурнаш авыл жирлеге Советы
карап итте:

1. Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының Бурнаш авыл жирлеге территорииясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турында нигезләмәне расларга (1 нче күшымта)
2. Бурнаш авыл жирлеге Советының 2021 елның 26 ноябреннән № 14-86каары белән расланган Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының Бурнаш авыл жирлеге территорииясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турында нигезләмәне үз көчен югалткан дип танырга.
3. Әлеге каарны Бурнаш авыл жирлегенең рәсми сайтында, Татарстан Республикасының хокукый мәгълүматның рәсми порталында, Бурнаш авыл жирлегенең мәгълүмат стендларында урнаштырырга.
4. Әлеге каарның үтәлешен тикшереп торуны Бурнаш авыл жирлегенең социаль-мәдәни, законлылық һәм хокук тәртибе буенча дайими комиссиясенә йөкләргә.

Совет рәисе,
ТР Югары Ослан муниципаль районы
Бурнаш авыл жирлеге башлыгы

С.В.Бурукин

Татарстан Республикасы
Югары Ослан муниципаль
районының Бурнаш авыл
җирлеге Советының
2023 елның 7 мартаиннан №
28-162 каарына
1 күшымта

Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районның Бурнаш авыл
җирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендәге муниципаль контроль турында
Нигезләмә

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Өлгө Нигезләмә Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль
районының Бурнаш авыл җирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә
муниципаль контрольне гамәлгә ашыру тәртибен (алга таба - төзекләндерү
өлкәсендә контроль) билгели.

1.2. Төзекләндерү өлкәсендә контроль предметы булып юридик затларның,
шәхси эшмәкәрләрнең, гражданнарның (алга таба – контрольдә тотыла торган
затлар) Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Бурнаш авыл
җирлеген төзекләндерү қагыйдәләрен (алга таба – төзекләндерү қагыйдәләрен),
рәхсәт документларындагы таләпләрне, гамәлдәге законнар нигезендә үтәлергә
тиешле документлар таләпләрен үтәү тора (алга таба – мәжбүри таләпләр), шулай ук
контроль (кузәтчелек) чаралары нәтижәләре буенча кабул ителә торган каарларны
үтәлеше тора.

1.3. Төзекләндерү өлкәсендә контроль Бурнаш авыл җирлегенең Башкарма
комитеты (алга таба - Башкарма комитет, җирлек) тарафыннан гамәлгә ашырыла.

1.4. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле
Башкарма комитетның вазыйфаи затлары - Башкарма комитет житәкчесе, шулай ук
Башкарма комитет житәкчесе урынбасары (алга таба шулай ук - контрольне гамәлгә
ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затлар). Башкарма комитетның күрсәтелгән
вазыйфаи затларының вазыйфаи бурычларына аларның вазыйфаи инструкциясе
нигезендә төзекләндерү өлкәсендә контроль вәкаләтләрен гамәлгә ашыру керә.

Төзекләндерү өлкәсендә контроль алыш барырга вәкаләтле вазыйфаи затлар
«Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль
турында» гы 31.07.2020 ел, № 248-ФЗ Федераль закон һәм башка федераль законнар
нигезендә хокуклы, бурычлы һәм җаваплы.

1.5. Төзекләндерү, профилактик чаралар, контроль чаралар оештыру һәм үткәру
өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыруга бәйле мөнәсәбәтләргә карата «Россия
Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында»
2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия
Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003
елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезләмәләре кулланыла.

1.6. Башкарма комитет Төзекләндеру қагыйдәләренең түбәндәгеләрне үз эченә алган үтәлешен тикшереп тора:

- 1) янәшәдәге территорияләрне карап totu буенча мәжбүри таләпләр;
- 2) элементларны һәм төзекләндеру объектларын totu буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән таләпләр:
  - халыкның азмобиль төркемнәренең мәгариф, сәламәтлек саклау, мәдәният, физик культура һәм спорт объектларына ирекле керүенә комачауламый торган киртәләр урнаштыру, халыкка социаль хезмәт күрсәту;
  - торак булмаган биналарның, төзелмәләрнең, корылмаларның фасадларын, биналарның, корылмаларның башка стеналарын, шулай ук төзекләндерүнен һәм жәмәгать урыннарының башка элементларын карап totu;
  - инженерлык корылмаларын эксплуатацияләү өчен кирәkle мәгълүматны үз эченә алган маxsus тамгалар, язулар эчтәлеге буенча;
  - Татарстан Республикасы норматив хокукий актларында һәм Төзекләндеру қагыйдәләрендә, муниципаль норматив хокукий актларда билгеләнгән жир эшләрен башкару тәртибенә туры китереп бирелә торган жир эшләрен гамәлгә ашыруға рәхсәт нигезендә жир эшләрен башкару;
  - биналарга һәм аларга керү юлларына, шулай ук ишегалларына ирекле керүләрне тәэммин итү, жәяүлеләрнең һәм имин жәяүлеләр хәрәкәтененең куркынычсызылыгын тәэммин итү, инвалиларны һәм халыкның башка аз мобиЛЬе төркемнәрен дә кертеп, жир эшләрен гамәлгә ашыру чорында;
  - Төзекләндеру қагыйдәләре чикләнгән газонда яисә башка яшелләндерелгән, яисә рекреация территориясендә транспорт чаралары урнаштыруға юл куймау, шулай ук эксплуатацияләү, хезмәт күрсәту яисә ремонт вакытында гомуми файдаланудагы транспорт чаралары территорияләрен пычратуга юл куймау, йөкләр ташыганда яисә төзелеш мәйданнарыннан чыкканда (тент яисә яшеренү булмаганга күрә);
  - 3) жирлек территориясен кышкы чорда жыештыру буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән биналарның, корылмаларның түбәләрен кардан, наледидан һәм сосулкалардан чистарту чараларын үткәрүне дә кертеп;
  - 4) карантин, агулы һәм чүп үләннәрен ачыклау, аларга каршы көрәш, аларны локальләштерү, бетерү буенча мәжбүри таләпләрне кертеп, жәйге чорда жирлек территориясен жыештыру мәжбүри таләпләре;
  - 5) янгынга каршы маxsus режим гамәлдә булган чорда янгын куркынычсызылыгының өстәмә таләпләре;
  - 6) гомуми файдаланудагы территорияләрдә жир асты коммуникацияләрен салу, яңадан урнаштыру, ремонтлау һәм карап totu буенча мәжбүри таләпләр;
  - 7) яшел үсентеләрне утырту, саклау һәм totu буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән кису билеты нигезендә агачларны һәм куакларны бетерү (алу), кису билеты нигезендә һәм (яки) агачларны һәм куакларны күчереп утырту рәхсәте буенча мәжбүри таләпләр, әгәр мондый документлар (кису билеты, күчереп утырту рәхсәте) төзекләндеру қагыйдәләре белән билгеләнгән очракларда бирелергә тиеш;
  - 8) каты коммуналь калдыklарны туплау өчен мәжбүри таләпләр;
  - 9) гомуми файдаланудагы территорияләрдә һәм Төзекләндеру қагыйдәләрендә каралган башка территорияләрдә авыл хужалыгы хайваннарын һәм кошларын йөртергә ярамау турындагы мәжбүри таләпләр.

Башкарма комитет үз компетенцияләре чикләрендә тикшереп торырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан бирелгән мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турындагы курсәтмәләрнең үтәлешен тикшереп тора.

1.7. Әлеге Нигезләмәдә төзекләндеру элементлары дигәндә декоратив, техник,

планлаштыру, конструктив жайланмалар, яшелләндерүү элементлары, жиһазларның һәм бизәлешнең төрле төрлөре, шул исәптән биналарның, төзелешләрнең, корылмаларның фасадлары, кече архитектура формалары, стационар булмаган корылмалар, территорияне төзекләндерүүнен состав өлеше буларак кулланыла торган мәгълүмати щитлар һәм курсәткечләр аңлашыла.

Әлеге Нигезләмәдә төзекләндерүү объектлары дигәндә төрле функциональ билгеләнештәге территорияләр аңлашыла, аларда төзекләндерүү эшчәнлеге алып барыла, шул исәптән:

1) планлаштыру структурасы элементлары (зоналар (массивлар), районнар (шул исәптән торак районнар, микрорайоннар, кварталлар, сәнәгать районнары), гражданнарның коммерциягә карамаган бакчачылық, яшелчәчелек берләшмәләре урнаштыру территорияләре);

2) урам-юл чөлтәре элементлары (аллеялар, бульварлар, магистральләр, тыкырклар, мәйданнар, юллар, проспектлар, юл чатлары, төшү, трактлар, тупиклар, урамнар, шоссе);

3) ишегалды территорииләре;

4) балалар һәм спорт мәйданчыклары;

5) хайваннарны йөртү өчен мәйданчыклар;

6) парковкалар (парковка урыннары);

7) парклар, скверлар, башка яшел зоналар;

8) техник һәм санитар-яклау зоналары;

Әлеге Нигезләмәдә киртәләүче жайланмалар дигәндә капкалар, калиткалар, шлагбаумнар аңлашыла, шул исәптән автомат рәвештә, һәм декоратив капкалар (коймалар).

1.8. Төзекләндерүү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда хәвеф-хәтәрләрне бәяләү һәм идарә итү системасы кулланылмый.

муниципаль контрольнең әлеге төрен гамәлгә ашырганда рискларны бәяләү һәм идарә итү системасы кулланылмый, барлық планнан тыш контроль (күзәтчелек) чараплар прокуратура органнары белән килештерелгәннән соң гына үткәрелергә мөмкин.

2. Закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зара) китерү куркынычын профилактикалау

2.1. Башкарма комитет төзекләндерүү өлкәсендә, шул исәптән профилактик чараплар үткәрү юлы белән, контрольне гамәлгә ашыра.

2.2. Профилактик чараплар контролльдә тотыла торган затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрне намуслы үтәүне стимуллаштыру, мәжбүри таләпләрне бозуга һәм (яисә) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зара) китерергә сәләтле шартларны, сәбәпләрне һәм факторларны юкка чыгару максатларында, һәм мәжбүри таләпләрне контролльдә тотыла торган затларга житкерү, аларны үтәү ысуллары.

2.3. Төзекләндерүү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда зыян (зара) китерү куркынычын киметүгә юнәлдерелгән профилактик чараплар үткәрү контролль чараларын үткәрүгә карата ёстенлекле санала.

2.4. Профилактик чараплар Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән тәртиптә расланган закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зара) китерү куркынычын профилактикалау программасы нигезендә гамәлгә ашырыла, шулай ук зыян китерү куркынычын профилактикалау программасында каралмаган профилактик чараплар да үткәрелергә мөмкин.

Профилактик чарапар уздырганда контроль объектларының законда саклана торган закона зиян (зара) китерү куркынычы яки мондый зиян (зара) китерү ачыктан-ачык янавы ачыкланган очракта, төзекләндөрү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи зат контроль чарапарын үткөрү турында карар кабул итү өчен бу хакта мәгълүматны кичекмәстән башкарма комитет житәкчесенә жибәрэ.

2.5. Төзекләндөрү өлкәсендә башкарма контроль башкарғанда түбәндәге профилактик чарапар төрлөре уздырыла ала:

- 1) мәгълүмат житкөрү;
- 2) консультацияләү;

2.6. Мәгълүматлаштыру мәжбүри таләплөрне үтәу мәсьәләләре буенча Башкарма комитет тарафыннан Югары Ослан муниципаль районның рәсми сайтында (жирлек бүлеге) «Интернет» мәгълүмати-телекоммуникацион чөлтәрендә (алга таба – районның рәсми сайты) контроль эшчәнлеккә багышланган маҳсус бүлектә (маҳсус бүлеккә керү районның рәсми сайтының төп (төп) битеннән башкарлырыга тиеш), массакүләм мәгълүмат чарапарында, дәүләт мәгълүмат системаларында (алар булғанда) һәм башка формаларда контрольдә тотылган затларның шәхси кабинетлары аша гамәлгә ашырылырга тиеш.

Башкарма комитет районның рәсми сайтында контроль эшчәнлеккә багышланган маҳсус бүлектә «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 46 статьясындагы 3 өлешендә каралган белешмәләрне урнаштырырга һәм аны актуаль хәлдә тотарга тиеш.

Башкарма комитет шулай ук халықка контроль объектларына куела торган мәжбүри таләплөр турында гражданнарның жыелышларында һәм конференцияләрендә хәбәр итәргә хокуклы.

2.6. Контрольгә алынучы затларны консультацияләү тикшереп торуны башкарлырыга вәкаләтле вазыйфаи зат тарафыннан телефон аша, видео-конференц-элемтә аша, шәхси кабул итүдә йә профилактик чарапар, контроль чарапар үткөрү барышында гамәлгә ашырыла һәм 15 минуттан артмаска тиеш.

Гражданнарны шәхси кабул итү Башкарма комитет житәкчесе һәм (яисә) вазыйфаи зат тарафыннан үткөрелә, ул контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле. Кабул итү урыны, шулай ук кабул итү өчен билгеләнгән көннәр һәм сәгатьләр турында мәгълүмат районның рәсми сайтында контроль эшчәнлеккә багышланган маҳсус бүлектә урнаштырыла.

Түбәндәгө мәсьәләләр буенча консультация бирү телдән яисә язма рәвештә гамәлгә ашырыла:

- 1) төзекләндөрү өлкәсендә контроль оештыру һәм гамәлгә ашыру;
- 2) әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән контроль чарапарны гамәлгә ашыру тәртибе;
- 3) тикшереп торуны гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи затларның гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять белдерү тәртибе;

4) мәжбүри таләплөре булған норматив хокукий актлар (аларның аерым нигезләмәләре) турында мәгълүмат алу, аларның үтәлешен бәяләү контроль чарапар кысаларында башкарма комитет тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Контроль астындагы затларны телдән консультацияләү шулай ук гражданнарның жыелышларында һәм конференцияләрендә дә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

2.7. Язма рәвештә консультация бирүне тикшереп торуны вәкаләтле вазыйфаи зат түбәндәгө очракларда гамәлгә ашыра:

1) контрольдә тотыла торган зат тарафыннан консультацияләу мәсьәләләре буенча язма жавап бирү турында язма сорату бирелгән;

2) консультация вакытында бирелгән сорауларга телдән жавап бирү мөмкин түгел;

3) куелган сорауларга жавап мәгълүматны ёстәмә соратып алуны таләп итә.

Консультацияләуне гамәлгә ашырганда, тикшереп торуны башкарырга вәкаләтле вазыйфаи зат Россия Федерациясе законнары нигезендә файдалану мөмкинлеге чикләнгән мәгълүматның конфиденциальлеген сакларга тиеш.

Конкрет контроль чараны, вазыйфаи затларның контрольне гамәлгә ашыруға вәкаләтле каарларын һәм (яисә) гамәлләрен бәяләүне үз эченә алган мәгълүмат, контроль чараның башка катнашучылары, шулай ук экспертиза, сынаулар кысаларында уздырылган нәтижәләр бирелә алмый.

Тикшерүне башкарырга вәкаләтле мәгълүм вазыйфаи затка әверелгән мәгълүмат мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча контрольдә тотыла торган затны бәяләү максатларында башкарма комитет тарафыннан файдаланыла алмый.

Контроль башкарырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан консультацияләрне исәпкә алу журналы алышып барыла.

Тикшерелә торган затларның һәм аларның вәкилләренең биш һәм аннан да күбрәк бертерлерәк мәрәжәгатьләре башкарма комитетка кергән очракта, консультацияләу башкарма комитетының рәсми сайтында контроль эшчәнлеккә багышланган махсус бүлектә урнаштыру, башкарма комитет житәкчесе яки вазифаи зат тарафыннан имзаланган язма аңлатма бирү юлы белән гамәлгә ашырыла.

3. Контроль чарапарны һәм контроль гамәлләрне гамәлгә ашыру

3.1. Төзекләндеру өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда башкарма комитет курсәтелгән чарапар кысаларында контроль чарапарның һәм контроль гамәлләренең түбәндәге төрләре үткәрелергә мөмкин:

1) контроль сатып алу (тикшерү, эксперимент юлы белән);

2) мониторинг сатып алу (тикшерү, сораштыру, эксперимент, инструменталь тикшерү, документларны теркәү, сынау, экспертиза ярдәмендә).

3) сайлап алу контроле (карау, язма аңлатмалар алу, документларны теркәү, пробалар (үрнәкләр), инструменталь тикшерү, сынау, экспертиза ярдәмендә).

4) инспекция визиты (мәжбүри таләпләргә ярашлы рәвештә контрольдә тотылган затның (аның филиаллары, вәкиллекләре, аерым структур бүлекчәләре) урнашкан урынында булырга тиешле документларны карау, сораштыру, таләпләр кую, язма аңлатмалар алу, инструменталь тикшерү аша);

5) рейд тикшерүе (тикшерү, сораштыру, язма аңлатмалар алу, документларны теркәү, пробаларны (үрнәкләрне), инструменталь тикшерүләр, сынаулар, экспертиза, эксперимент ярдәмендә);

6) документар тикшерү (язма аңлатмалар алу, документларны теркәү, экспертиза ярдәмендә);

7) урынга барып тикшерү (тикшерү, сораштыру, язма аңлатмалар алу, документларны теркәү, пробалар (үрнәкләр), инструменталь тикшерү, сынау, экспертиза, эксперимент ярдәмендә).

3.2 Контрольләнүче зат белән үзара бәйләнешсез түбәндәге контроль (кузәтчелек) чарапар уздырыла (алга таба - үзара хезмәттәшлексез контроль (кузәтчелек) чарапар):

1) мәжбүри таләпләренең үтәлешен күзәту (территорияне төзекләндеру өлкәсендә контроль объектлары турындағы белешмәләрне, шул исәптән

ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек барышында керә торган күрсәткечләрне, шулай ук дәүләт һәм муниципаль мәгълүмат системаларында булган белешмәләрне, «Интернет» чөлтәрендәге күрсәткечләрне, шулай ук фотога һәм кинога төшерү, видеога языру функцияләре булган хокук бозуларны теркәү техник чараларының автоматик режимда эшләүче белешмәләрдән файдаланып алынган белешмәләрне, тикшереп торучы затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрне, шулай ук дәүләт һәм муниципаль мәгълүмат системаларында булган белешмәләрне, башка гомум үтәүне күзәтү);

2) урынга барып тикшерү (тикшерү, пробалар (үрнәкләр), инструменталь тикшерү (видеоязмалар кулланып), сынау, экспертиза ярдәмендә).

3.3. Мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтүне һәм күчмә тикшерүне контрольдә тотыла торган затлардан башка Башкарма комитет үткәрә.

3.4. Планнан тыш контроль чаралар прокуратура органнары белән "Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында" Федераль законның 31.07.2020 ел N 248-ФЗ номерлы Федераль законның 66 статьясындагы З пункты нигезендә килештерелгәннән соң гына үткәрелә ала.

3.5. Контрольдәге затлар белән үзара хезмәттәшлек итү белән уздырыла торган контроль чараларны үткәрү өчен тубәндәгеләр нигез булып тора:

1) гражданнарың һәм оешмаларның мәрәҗәттәшлек (гаризалары), дәүләт хакимиите органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, массакуләм мәгълүмат чараларыннан мәгълүмат килгәндә, башкарма комитеттә гражданнар һәм оешмаларның мәрәҗәттәшлек (гаризалары) законда саклана торган кыйыммәтләргә зыян (зыян) китерү турында белешмәләр булу, шулай ук контроль чараларны үткәру нәтижәсендә, үзара хезмәттәшлексез контроль чараларны да кертеп, шундый белешмәләрне алу;

2) Россия Федерациисе Президенты йөкләмәсе, Россия Федерациисе Хөкүмәтенен конкрет контрольдә тотыла торган затларга карата контроль чаралар уздыру турындағы йөкләмәсе;

3) законнарың үтәлешен күзәтчелек итү, кеше һәм гражданнарың хокукларын һәм ирекләрен прокуратура органнарына кергән материаллар һәм мәрәҗәттәшлек буенча үтәү қысаларында контроль чара уздыру турында прокурор таләбе;

4) мәжбүри таләпләрне ачыкланган бозуларны бетерү турында күрсәтмәне үтәү срого тәмамлану - әгәр контрольдә торучы зат тарафыннан ача бирелгән күрсәтмәдә караган документларны һәм белешмәләрне тапшырмаган очрактарда яисә тапшырылган документлар һәм мәгълүматлар нигезендә мәжбүри таләпләрне бозуны бетерү турында күрсәтмәнен үтәлеше турында нәтижә ясарга мөмкин тугел.

Планнан тыш контроль (кузәтчелек) чаралары, планнан тыш тикшерүләр шулай ук "Дәүләт контролен (кузәтчелеген), муниципаль контрольне оештыру һәм гамәлгә ашыру үзенчәлекләре турында" РФ Хөкүмәтенен 10.03.2022 ел N 336 номерлы карарының З пунктында күрсәтелгән нигезләр буенча да үткәрелергә мөмкин.

3.6. Контроль чаралар контрольдә тотыла торган зат белән хезмәттәшлек иткәндә уздырыла, ул Башкарма комитетның контроль чараны уздыру турындағы күрсәтмәсе нигезендә уздырыла.

3.7. Башкарма комитетның закон тарафыннан саклана торган кыйыммәтләргә зыян (зыян) китерү турындағы яисә зыян китерү куркынычы турындағы белешмәләр нигезендә контроль чара уздыру турында күрсәтмәсе кабул ителгән очракта, мондый күрсәтмә төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи затның контроль чарасын уздыру турында дәлилләнгән күзаллавы нигезендә кабул ителә.

3.8. Тикшерелә торган затлар белән үзара хезмәттәшлексез уздырыла торган контроль чараптар вәкаләтле затлар тарафыннан тикшереп торуны гамәлгә ашыру өчен вәкаләтле вәкилләр тарафыннан башкарма комитет житәкчесе йөклөмәсе нигезендә, башкарма комитетның эш планнарында булган биренмәр, шул исәптән «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән очракларда уткәрелә.

3.9. Гражданнарга, юридик затларга һәм индивидуаль эшкуарларга карата контроль чараптар «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә вазыйфаи затлар тарафыннан тикшереп торуны вәкаләтле затлар тарафыннан уткәрелә.

3.10. Төзекләндөрү өлкәсендә контрольне оештырганда һәм гамәлгә ашырганда башкарма комитет әлеге документлар һәм (яисә) белешмәләр булган оешмалар карамагында булган башка органнардан яисә курсәтелгән органнардан ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында, шул исәптән электрон рәвештә, түләүсез нигездә документлар һәм (яисә) белешмәләр ала. Курсәтелгән документлар һәм (яисә) белешмәләр исемлеге, аларны тапшыру тәртибе һәм сроклары Россия Федерациясе Хөкүмәтенен 2016 елның 19 апрелендәге 724-р номерлы боерыгы белән расланган документлар һәм (яисә) сорала торган һәм ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында дәүләт контроле (кузәтчелеге) органнары, жирле үзидарә органнары яки дәүләт органнары яки жирле үзидарә органнары карамагындағы оешмалар тарафыннан тикшерүләр оештырганда һәм уздырганда дәүләт контроле органнары, муниципаль контроль органнары яки жирле үзидарә органнары карамагындағы оешмалар тарафыннан соратып алына торган документлар һәм (яисә) белешмәләр булган документлар һәм (яисә) «Дәүләт контролен (кузәтчелеген), муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек турында» Россия Федерациясе Хөкүмәтенен 06.03.2021 ел № 338 карары белән расланган белешмәләр ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында бирелгән документлар һәм (яисә) курсәтелгән органнардан алынган белешмәләрне һәм (яисә) белешмәләр бирү кагыйдәләре белән билгеләнгән.

3.11. Һичшиксе эшмәкәр, контрольдә тотылган затлар булган граждан һөжүм иткән очракта, башкарма комитетта контроль чара уздырганда булу мәмкинлеге булмау турында мәгълүмат тапшырырга хокуклы, шуңа бәйле рәвештә контроль чараны үткәру индивидуаль эшкуар, гражданинның Башкарма комитетында (әмма 20 көннән дә артык түгел) әлеге мөрәжәгатькә сәбәп булган хәлләрне бетерү өчен кирәклө срокка күчерелә, бер үк вакытта түбәндәге шартларны үтәү керә:

1) контрольдә тотыла торган затның яисә аның вәкиленен булмавы, төзекләндөрү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи затның, контроль чарасын уздырганда мәжбүри таләпләрне үтәвен бәяләүгә комачауламый, контрольдә тотыла торган зат контроль чараны уздыру турында тиешенчә хәбәр итегендә шарт белән;

2) закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) турыдан-туры куркыныч китерү яисә фактта китерү билгеләре булмау;

3) контроль чараны үткәргәндә контрольдә тотыла торган зат булмау (контрольдә тотыла торган зат авыруы, аның командировкасы һ.б.) өчен житди сәбәпләр булу.

3.12. Күчмә тикшерүне үткәру срокы 10 эш көненнән артмаска тиеш.

Бер кече эшмәкәрлек субъектына карата күчмә тикшеру барышында хезмәттәшлек итүнен гомуми вакыты кече предприятие өчен 50 сәгатьтән һәм микропредприятие өчен 15 сәгатьтән артмаска тиеш.

Россия Федерациясенең берничә субъекты территориясендә үз эшчәнлеген гамәлгә ашыручи оешмага карата күчмә тикшеру үткәру срокы оешманың һәр филиалы, вәкиллеге, аерымланган структур бүлекчәсе яисә житештеру объекты буенча аерым билгеләнә.

3.13. Контроль чарапар үткәрунең барлық очракларында контроль гамәлләрне башкарырга вәкаләтле вазыйфаи затлар һәм контроль гамәлләрне башкаруга жәлеп ителә торган затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрне үтәүне (бозуны) дәлилләр өчен фотога тәшү, аудио- һәм видеога язу, вазыйфаи затлар үткәргән контроль чараны уздыруга вәкаләтле геодезик һәм картометрик үлчәуләр кулланылырга мөмкин. Фотога тәшерү, аудио- һәм видеога языру, геодезик һәм картометрик үлчәуләр һәм өлеге максатлар өчен файдаланылган техник чарапар турында мәгълүмат контроль чара нәтиҗәләре буенча төzelә торган актта һәм контроль чара кысаларында үткәрелә торган контроль гамәл нәтиҗәләре буенча төzelә торган беркетмәдә чагыла.

3.14. Контроль чара нәтиҗәләренә контрольдә тотыла торган зат тарафыннан мәжбүри таләпләрне үтәүне бәяләү, мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәту һәм (яисә) аларны бозуларны туктату өчен шартлар тудыру, бозылган хәлне торғызу, вәкаләтле органнарга яисә вазыйфаи затларга җаваплылыкка жәлеп иту турындағы мәсьәләне карау һәм (яисә) башкарма комитетта «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 90 статьясындағы 2 өлешендә карапланча өчен мәгълүмат жибәрү керә.

3.15. Контрольде зат белән үзара хезмәттәшлекне құздә тоткан контроль чараны уздыру тәмамлангач, контроль чара акты төzelә. Мондый чараны уздыру нәтиҗәләре буенча мәжбүри таләпләрне бозу ачыкландырылған очракта, актта нәкъ менә нинди мәжбүри таләп бозылған, нинди норматив хокукый акт һәм аның структур берәмлеге билгеләнгән, дип күрсәтелә. Ачыкландырылған хокук бозулар бетерелгән очракта, актта контроль чарасын үткәру тәмамланғанчы, аны бетерү факты күрсәтелә. Мәжбүри таләпләрне бозуның дәлилләре булған документлар, башка материаллар актка беркетелергә тиеш. Контроль чара уздырганда тутырылған тикшеру кәгазыләре актка теркәлә.

Актны рәсмиләштерү Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнмәгән очракта, мондый чараны уздыру тәмамланған көнне контроль чараны уздыру урынында башкарыла.

Прокуратура органнары тарафыннан килештерелгән контроль чара акты контроль (кузәтчелек) чарапарының Бердәм реестры аша турыдан-туры аны рәсмиләштергәннән соң прокуратура органнарына жибәрелә.

3.16. Контроль чарапар турында мәгълүмат контроль (кузәтчелек) чарапарының бердәм реестрында урнаштырыла.

3.17. Контроль башкарырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан кылыша торган, контроль (кузәтчелек) чарапарының бердәм реестрында күрсәтелгән гамәлләр һәм карапар түрүнде белешмәләр урнаштыру, шулай ук аларны контрольдә тотыла торган затларга дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәту һәм дәүләт һәм муниципаль функцияләрне башкару өчен электрон рәвештә кулланыла торган мәгълүмати системаларның мәгълүмати-технологик хезмәттәшлекен тәэммин итә торган инфраструктура ярдәмендә житкерү, шул исәптән «Бердәм дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр (функцияләр) порталы» федераль дәүләт мәгълүмат

системасы аша (алға таба - дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы) һәм (яисә) региональ дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр порталы аша житкерү юлы белән гамәлгә ашырыла.

Контрольләшүче зат булган эшкуарлық эшчәнлеген гамәлгә ашырмаган граждан контролъ астындағы затның электрон почтасы адресына документлар алу кирәклеге турында хәбәрнамә юллаган очракта яисә башкарма комитетның контролъдә тотыла торган затның электрон почтасы адресы турында белешмәләр булмаса һәм аңа документларны дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы аша электрон рәвештә юллау мөмкинлеге (әгәр затның бердәм идентификация һәм аутентификация системасында теркәлү процедурасын узу тәмамланмаган очракта) юлы белән тикшереп торырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан башкарылган эшләр турында хәбәр итә. Курсәтелгән граждан документларны кәгазь чыганакта жибәрергә хокуклы.

Контрольдә торучы затка контролъне, гамәлләрне һәм кабул итөлө торган карапларны гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи затлар турында хәбәр иту, документлар һәм белешмәләр жибәрү, шул исәптән кәгазь чыганакта, контролъдә тотыла торган затка электрон рәвештә мәгълүмат бирү мөмкин булмаган очракта яисә соратып алына торган заттан соратып алына торган затка мәгълүмат бирү мөмкин булмаган очракта, гамәлгә ашырылырга мөмкин.

3.18. Тикшеренү чарасын үткәргендә мәжбүри таләпләрне бозулар ачыкландырылған очракта, бу хакта белешмәләр контролъ (күзәтчелек) чарапарының бердәм реестрына кертелә. Тикшерүне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи зат мәжбүри таләпләрне үтәу буенча тәкъдимнәр бирергә, закон саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычын профилактикалауга юнәлдерелгән башка чарапар үткәрергә хокуклы.

3.19. Мәжбүри таләпләрне бозуларның контролъ чарапары үткәрелгендә контролъдә тотыла торган зат тарафыннан Россия Федерациясе законнарында каралган вәкаләтләр чикләрендә башкарма комитет (тикшереп торырга вәкаләтле вазыйфаи зат) ачыкландырылған очракта түбәндәгеләр тиеш:

1) контролъдә тотыла торган затка, аларны бетерүнен тиешле срокларын курсәтеп һәм (яисә) закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерүне булдырмау чарапарын уздыру турында ачыкландырылған хокук бозуларны бетерү турында курсәтмә бирергә;

2) закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зара) китерүне булдырмау яисә аны туктату буенча һәм гражданнарны, оешмаларны законга саклана торган кыйммәтләргә зыян (зара) китерү куркынычы булу турында һәм аны булдырмау ысууллары хакында мәгълүматның теләсә нинди мөмкин ысулы белән аларга житкерү буенча Россия Федерациясе законнарында каралган чарапарны кичекмәстән кабул итәргә, әгәр контролъ чараны үткәргендә гражданнарның, төзекләндөрү өлкәсендә контролъ объектына ия булган һәм (яисә) файдаланыла торган оешмаларның эшчәнлеге законда саклана торган кыйммәтләргә зыян (зара) китерү куркынычы яисә мондый зыян (зара) китерелгән очракта, аны булдырмау ысууллары турында мәгълүмат житкерергә;

3) контролъ чара барышында жинаять билгеләре ачыкландыра яисә административ хокук бозу ачыкландыра тиешле мәгълүматның компетенциясе нигезендә дәүләт органына жибәрергә яисә тиешле вәкаләтләр булганда гаепле затларны законда билгеләнгән жаваплылыкка жәлеп иту чарапарын күрергә;

4) мәжбүри таләпләрне ачыкландырылған бозуларны бетерүне, мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтүне, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зара) китерергә мөмкин булган зыянны булдырмый калуны тикшереп торуны гамәлгә

ашыру чарапарын, күрсәтмәне мәжбүри үтәүне таләп итеп судка мөрәжәгать иткәнчегә кадәр, күрсәтмәне мәжбүри үтәүне тәэммин итү буенча билгеләнгән вакытта, әгәр мондый чара законнарда каралган булса;

5) мәжбүри таләпләрне үтәү, закон тарафыннан саклана торган кыйыммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычын профилактикалауга юнәлдерелгән башка чарапар уздыру буенча тәкъдимнәр бирү турындагы мәсьәләне карага.

6) контроль (кузәтчелек) чарасы барышында тормыш һәм сәламәтлеккә авыр зыян китерү куркынычы тудыручи хокук бозулар, табигый һәм техноген характеристикалыгы гадәттән тыш хәлләр килеп чыгу, ил оборонасына һәм дәүләт иминлегенә зыян китерү очраклары ачыкланган очракта гына контрольдә тотылган кешегә ачыкланган хокук бозуларны бетерү турында курсәтмә бирелә.

Контроль (кузәтчелек) чарапарын уздыру йомгаклары буенча курсәтмәне контрольдә тотыла торган зат белән үзара хәзмәттәшлексез бирү рөхсәт ителми.

3.20. Тикшереп торуны гамәлгә ашыручи вазыйфаи затлар төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда федераль башкарма хакимият органнары һәм аларның территориаль органнары, Татарстан Республикасы башкарма хакимиите органнары, жириле үзидарә органнары, хокук саклау органнары, оешмалар һәм гражданнар белән билгеләнгән тәртиптә эш итәләр.

Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыру кысаларында контроль чара уздыру барышында закон таләпләрен бозу ачыкланган очракта, Россия Федерациясе законнарында административ һәм башка җаваплылык каралган, контроль чара актында ачыкланган хокук бозу билгеләре булу турында мәгълүмат курсәтелә. Тикшерүне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи затлар курсәтелгән актының күчermәсен тиешле җаваплылыкка тартырга вәкаләтле хакимият органына юллый.

3.21. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда шикаятыләр бирүнен судка кадәрге тәртибе кулланылмый.

4. Төзекләндерү өлкәсендә контрольнең төп курсәткечләре һәм аларның максатчан курсәткечләре

4.1. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыруның нәтижәлелеген һәм эффектлылыгын бәяләү «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 30 статьясы нигезендә гамәлгә ашырыла.

4.2. Контроль төренен төп курсәткечләре һәм аларның максатчан курсәткечләре, төзекләндерү өлкәсендә контроль өчен индикатив курсәткечләр жирилек Советы тарафыннан раслана.

Төзекләндеру өлкәсендә
муниципаль контроль
турындагы нигезләмәгә
1 күшымта

ТӨП КҮРСӘТКЕЧЛӘР
төзекләндеру өлкәсендә муниципаль контроль өлкәсендә һәм аларның
максатчан күрсәткечләре, индикатив күрсәткечләр

1. Төзекләндеру өлкәсендә муниципаль контроль өлкәсендә төп күрсәткечләр һәм аларның максатчан күрсәткечләре:

Төп күрсәткечләр	Максатчан мәгънәләр (%)
мәжбүри таләпләрне бозуның абыкланган саныннан юкка чыгарылган очраклары өлеше	70-80
Контроль органнарың һәм (яисә) аның вазыйфаи затларының контроль чараптар үткәргәндә гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата алынган шикаятьләрнең гомуми саныннан контроль чараптар уздырганда нигезләнгән шикаятьләр өлеше	0
Нәтиҗәләр буенча кабул ителгән караплар өлеше суд тарафыннан юкка чыгарылган контроль чараплар, карапларның гомуми саныннан	0

2. Төзекләндеру өлкәсендә муниципаль контроль өлкәсендә индивидуаль күрсәткечләр: Федераль дәүләт контроленең (кузәтчелегенең) индикатив күрсәткечләре исемлеге

- 1) хисап чорында уздырылган планлы контроль (кузәтчелек) чараплары саны;
- 2) хисап чорында уздырылган планнан тыш контроль (кузәтчелек) чараплары саны;
- 3) мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары белән расланган параметрларга контроль объектының туры килүен абыклау яисә контроль объектының мондый параметрлардан, хисап чорыннан читкә тайпылуды нигезендә хисап чорында үткәрелгән планнан тыш контроль (кузәтчелек) чараплары саны;
- 4) хисап чорында үткәрелгән үзара хәэмәттәшлек белән контроль (кузәтчелек) чарапларының гомуми саны;
- 5) хисап чорында үткәрелгән һәр КНМ тәре буенча үзара хәэмәттәшлек белән контроль (кузәтчелек) чараплары саны;
- 6) хисап чорында дистанцион хәэмәттәшлек чарапларын кулланып үткәрелгән контроль (кузәтчелек) чараплары саны;
- 7) хисап чорында үткәрелгән мәжбүри профилактик визитлар саны;
- 8) хисап чорында игълан ителгән мәжбүри таләпләрне бозуга юл куймау турында кисәтүләр саны;

- 9) хисап чорында мәжбүри таләплөрне бозулар ачыкланган контроль (күзәтчелек) чарапары саны;
- 10) хисап чорында административ хокук бозулар турында эшлөр күзгатылган контроль (күзәтчелек) чарапары саны;
- 11) контроль (күзәтчелек) чарапары нәтижәләре буенча хисап чорына салынган административ штрафлар суммасы;
- 12) контроль (күзәтчелек) чарапарын үткәруне килештерү турында прокуратура органнарына хисап чорына жибәрелгән гаризалар саны;
- 13) прокуратура органнарына хисап чорын килештерүдөн баш тарткан контроль (күзәтчелек) чарапарын үткәруне килештерү турында гаризалар саны;
- 14) хисап чоры ахырына контрольнен исәпкә алынган объектларының гомуми саны;
- 15) хәвеф-хәтәр категориясенә кертелгән контроль объектларының һәркайсы хәвеф-хәтәр категориясе буенча хисап чоры ахырына кертелсә;
- 16) хисап чоры ахырына контрольдә тотылучы затларның саны;
- 17) хисап чорында контроль (күзәтчелек) чарапары уздырылган исәпкә алынучы контрольдә тотучы затлар саны;
- 18) хисап чорында судка кадәр тәртиптә контрольдә тотылучы затлар тарафыннан бирелгән шикаятыләрнен гомуми саны;
- 19) контроль (күзәтчелек) органы хисап чорында карау срокын бозган шикаятыләр саны;
- 20) тикшерү нәтижәләре буенча контроль (күзәтчелек) органы карарын тулысынча йә өлешчә юкка чыгару турында яки контроль (күзәтчелек) органнары вазыйфаи затларының гамәлләрен (гамәл кылмавын) хисап чорында гамәлгә яраксыз дип тану турында карап кабул ителгән судка кадәр тәртиптә контрольдә торучы затлар тарафыннан бирелгән шикаятыләр саны;
- 21) хисап чорында контрольдә торучы затлар тарафыннан суд тәртибендә жибәрелгән контроль (күзәтчелек) органнары вазыйфаи затларының каарларына, гамәлләрене (гамәл кылмауларына) дәгъва белдерү турында дәгъвалар саны;
- 22) контрольдә тотыла торган затлар тарафыннан хисап чорында игълан ителгән таләплөрне канәгатьләндерү турында карап кабул ителгән суд тәртибендә жибәрелгән контроль (күзәтчелек) органнары вазыйфаи затларының каарларына, гамәлләрене (гамәл кылмауларына) дәгъва белдерү турында дәгъвалар саны;
- 23) хисап чорында дәүләт контролен (күзәтчелеген) оештыруга һәм гамәлгә ашыруга таләплөрне тупас бозып үткәрелгән һәм аларның нәтижәләре дөрес түгел дип табылган һәм (яисә) юкка чыгарылган контроль (күзәтчелек) чарапары саны.